

ดุลการคลังภาครัฐบาลตามระบบสถิติเพื่อการศึกษาวิเคราะห์นโยบายการคลัง (สศค. หรือ GFS) ในช่วงไตรมาสแรก (ตุลาคม – ธันวาคม 2564) ของปีงบประมาณ 2565

ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม – ธันวาคม 2564) มีรายได้ 779,325 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 80,201 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.5 และมีรายจ่าย 1,329,792 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 232,621 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.2 ทั้งนี้ ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 ขาดดุล 550,467 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.3 ของ GDP และเมื่อพิจารณาดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล (Primary Balance) ซึ่งเป็นดุลการคลังที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานและทิศทางของนโยบายการคลังอย่างแท้จริง (ไม่รวมรายได้และรายจ่ายดอกเบี้ย รวมทั้งการชำระต้นเงินกู้และชดใช้เงินคงคลัง) ขาดดุล 473,753 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.8 ของ GDP (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1) ดังนี้

ดุลการคลังของภาคสาธารณะตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ตุลาคม – ธันวาคม 2564)

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2565	% of GDP ^{1/}	2564	% of GDP ^{1/}	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาคสาธารณะ						
1.1 รายได้	779,325	4.6	699,124	4.4	80,201	11.5
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	856,588	5.1	778,989	4.9	77,599	10.0
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	194,594	1.2	202,853	1.3	(8,259)	(4.1)
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	271,857	1.6	282,718	1.8	(10,861)	(3.8)
1.2 รายจ่าย	1,329,792	7.9	1,097,171	6.9	232,621	21.2
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	1,440,130	8.6	1,208,701	7.5	231,429	19.1
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	161,519	1.0	171,188	1.1	(9,669)	(5.6)
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	271,857	1.6	282,718	1.8	(10,861)	(3.8)
1.3 ดุลการคลังรัฐบาล	(550,467)	(3.3)	(398,047)	(2.5)	(152,420)	38.3
1.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของรัฐบาล	(473,753)	(2.8)	(326,107)	(2.0)	(147,646)	45.3

หมายเหตุ 1/ GDP ปีงบประมาณ 2564 เท่ากับ 16,012,766 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2565 เท่ากับ 16,813,400 ล้านบาท GDP (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2565)

2/ หักการนับซ้ำ (Consolidate) คือ การหักล้างการบันทึกธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐบาล เช่น รายจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐบาลจะบันทึกเป็นธุรกรรมที่ซ้ำกับ

รายได้เงินอุดหนุนของกองทุนนอกงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น ธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างกันนี้จึงควรถูกหักล้างออก โดยหักจำนวนเดียวกัน

1. ดุลการคลังรัฐบาล รัฐบาล (รวมกองทุนนอกงบประมาณ) มีรายได้รวม 856,588 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 77,599 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.0 ประกอบด้วย รายได้รัฐบาล 616,094 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 43,562 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.6 เป็นผลจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสุทธิ การนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ และการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลสุทธิ สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 18,503 17,822 และ 9,656 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับกองทุนนอกงบประมาณมีรายได้ทั้งสิ้น 240,494 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 34,037 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.5 เนื่องจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้รับเงินช่วยเหลือ (เงินอุดหนุนจากงบประมาณของรัฐบาล) สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วเป็นสำคัญ

ด้านรายจ่าย รัฐบาล (รวมเงินกู้และกองทุนนอกงบประมาณ) มีการเบิกจ่ายรวม 1,440,130 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 231,429 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.1 ประกอบด้วย

- รายจ่ายรัฐบาล 1,057,990 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 31,247 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.0 โดยเป็นผลจากการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบันที่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว นอกจากนี้ รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเพิ่มเติม พ.ศ. 2564 จำนวน 193,705 ล้านบาท

- ใช้จ่ายกองทุนนอกงบประมาณ จำนวน 188,435 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้วจำนวน 67,163 ล้านบาท หรือร้อยละ 55.4 โดยมีสาเหตุสำคัญจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนประกันสังคมที่มีการเบิกจ่ายสูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 29,595 12,830 และ 7,353 ล้านบาท ตามลำดับ
ดุลการคลังของรัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 ขาดดุล 583,542 ล้านบาท

2. ดุลการคลังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อปท. มีรายได้ จำนวน 194,594 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 8,259 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.1 สาเหตุสำคัญเป็นผลจากการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 3,925 ล้านบาท ด้านรายจ่าย คาดว่า อปท. มีรายจ่าย จำนวน 161,519 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 9,669 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.6 จากรายได้และรายจ่ายดังกล่าว ส่งผลให้ดุลการคลังของ อปท. เกินดุล 33,075 ล้านบาท

ตารางที่ 2 ดุลการคลังของภาครัฐบาลตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 ^{1/}

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2565	% of GDP ^{2/}	2564	% of GDP ^{2/}	จำนวน	ร้อยละ
1. รัฐบาล						
1.1 รายได้	856,588	5.1	778,989	4.9	77,599	10.0
- รัฐบาล ^{3/}	616,094	3.7	572,532	3.6	43,562	7.6
- กองทุนนอกงบประมาณ ^{4/}	240,494	1.4	206,457	1.3	34,037	16.5
1.2 รายจ่าย	1,440,130	8.6	1,208,701	7.5	231,429	19.1
- รายจ่ายรัฐบาล ^{5/}	1,057,990	6.3	1,026,743	6.4	31,247	3.0
- เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และเพิ่มเติม พ.ศ. 2564	193,705	1.2	60,686	0.4	133,019	219.2
- กองทุนนอกงบประมาณ	188,435	1.1	121,272	0.8	67,163	55.4
1.3 ดุลการคลังรัฐบาล	(583,542)	(3.5)	(429,712)	(2.7)	(153,830)	35.8
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
2.1 รายได้	194,594	1.2	202,853	1.3	(8,259)	(4.1)
2.2 รายจ่าย ^{6/}	161,519	1.0	171,188	1.1	(9,669)	(5.6)
2.3 ดุลการคลัง อปท.	33,075	0.2	31,665	0.2	1,410	4.5
3. การหักนับซ้ำ ^{7/}						
3.1 รายได้	271,857	1.6	282,718	1.8	(10,861)	(3.8)
3.2 รายจ่าย	271,857	1.6	282,718	1.8	(10,861)	(3.8)
4. ภาครัฐบาล						
4.1 รายได้	779,325	4.6	699,124	4.4	80,201	11.5
4.2 รายจ่าย	1,329,792	7.9	1,097,171	6.9	232,621	21.2
4.3 ดุลการคลังภาครัฐบาล	(550,467)	(3.3)	(398,047)	(2.5)	(152,420)	38.3
4.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล	(473,753)	(2.8)	(326,107)	(2.0)	(147,646)	45.3

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูล ณ วันที่ 23 มีนาคม 2565

2/ GDP ปีงบประมาณ 2564 เท่ากับ 16,012,766 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2565 เท่ากับ 16,813,400 ล้านบาท GDP (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ 2565)

3/ รายได้รัฐบาลตามระบบ สศค. มีฐานจากรายได้รัฐบาลสุทธิและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

4/ ข้อมูลกองทุนนอกงบประมาณ จำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย กองทุนนอกงบประมาณ 14 แห่ง ที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังสำรวจข้อมูลเอง ได้แก่ กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กองทุนหมุนเวียนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนเงินค่าธรรมเนียบผ่านทาง กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกองทุนนอกงบประมาณที่เหลือได้รับข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง

5/ รายจ่ายรัฐบาล มีฐานจากรายจ่ายรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

6/ รายจ่าย อปท. พิจารณาจากข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเงินฝากสุทธิของ อปท. ในระบบธนาคาร (Net Claims of Banking System) ของ อปท. และเงินฝากของ อปท. ในกระทรวงการคลัง

7/ การหักนับซ้ำ (Consolidate) เป็นการหักเงินอุดหนุนที่กองทุนนอกงบประมาณ อปท. และรัฐวิสาหกิจได้รับจากรัฐบาล โดยจะหักจำนวนเดียวกันในด้านรายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนให้กับ กองทุนนอกงบประมาณ และ อปท.

ที่มา : ระบบ GFMS ระบบ GFMS_SOE กรมบัญชีกลาง กองทุนนอกงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

จัดทำโดย : ส่วนระบบสถิติการคลัง สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โทร. 0 2273 9020 ต่อ 3554 3540